

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qualiter beneficium extinguere, supprimique possit. punct. 9

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

comprehendatur sub clausula, vel alio quouis modo vacationis, sed necessario exprimendus sit, ut aliis relatis docet Gonzal. gloss. 15. num. 86.

18 Octavo si scripturas spectantes ad cameram Apostolicam inciderit retineas, vel illas non reueles cum scias, beneficiis ipso iure priuatis: habetur constitut. 14. Iulij III. incipiente *scdm accepimus*, edita vlt. Aprilis 1552. Et idem est si bona palatii Apostolica detineas, neque restituas, iuxta constitut. 6. Alexand. VI. & constitut. 1. Clement. VII. Gonzalez gloss. 15. num. 99.

19 Nono, si habitum clericalem non assumes, vel iugiter non deferas, vacant ipso iure beneficia, & pensiones ex constitut. Sixti V. incipiente *cum sacrosantum*, sub 5. Idus Ianuarij 1588. tamen si spectato iure communi in *clm. 2. de vita & honest. cleric.* & Trident. sess. 14. cap. 6. de reform. monendus prius eras, & si monitus non obediens ad certum tempus suspensus manes. Gonzal. gloss. 15. num. 56. Augusti. Barboza alleg. 57. n. 217. Azor. 2. p. lib. 7. cap. 17. quest. 1. vers. *decimumquartum*.

20 Decimo ob non seruatum decretum Pontificis in prouisione positum vacant ipso iure beneficium acceptum. Quia videtur sub hac tacita conditione concedi, veluti si Pontifex concedat tibi beneficium, & in ipsa collatione decretum apponat, vt primum beneficium obtentum in illius manibus infra sex menses dimittas, vel pensionem soluas, vel literas expeditas, aut aliud quidpiam facias, alioquin vacet secundum eo ipso, si conditionem non impleas, rescinditur collatio, & beneficium a solo Pontifice impetrari potest. Ad idem est decretum contentum in prouisione facta a Cardinalibus de beneficiis referuatis excedentibus valorem 24. ducatorum. Nam sic prouisi intra quatuor menses, si citra montes iuerint, & intra octo, si ultra, teneantur a die factae collationis sequuta possessione pacifica nouas prouisiones a Sede Apostolica obtinere: alias beneficia sic obtepta vacant, & tanquam demou vacantia possunt a Pontifice impetrari. Et idem est si per ipsos prouisos steterit, quominus possessionem pacificam non habeant: sic late, & optime Gonzal. gloss. 15. a num. 109.

Exculatis ab hac poena priuationis, & ab obligatione primum beneficium dimittendi, si adit institutus, ob cuius causam non potes pacifice beneficium possidere: sic relato Achille, & Mandos. Gonzal. num. 115. & 116. Secundo si accepta possessione, antequam finiatur tempus dimittendi, super possessione, vel titulo beneficii acquisiti molesteris. Gonz. num. 117. quia ex superueniente molestia videtur dubium ius, & periculum. Tertio in prouisione Cardinalium exculati potes ab obtinenda noua prouisione Pontificia, & a poena priuationis, si ignoras beneficium acceptum seruatum esse. Debet tamen seruatio esse talis, quae probabiliter ignorari posset, qualis est vacatio per obitum cubicularij, aut alterius officialis Cancellariae. Gonzal. num. 113.

Vndecimo, vacant beneficium ipso iure ob non seruatum formam traditam in Trident. sess. 24. cap. 18. & in constitut. 32. Pij V. quae incipit, in conferendis. sub data 15. Kal. April. an. 1566. Sed haec non est propria vacatio, sed potius beneficii non consecutio, eo quod illius prouisio irrita sit, & nulla.

21 Vndecimum crimen, ob quod beneficia vacant est simulatio, quae contingit, si pro obtinendis beneficiis te ipsum pro alio examini supponas: habetur in constitut. 33. Pauli IV. quae incipit *inter ceteras* edita 26. Nouemb. 1557. quamque ad verbum refert Gonzal. gloss. 15. a n. 90. & per quam constitutionem omnia beneficia simulantis vacant ipso iure.

22 Duodecimum crimen inducens beneficiorum vacationem est concubitus. Sed hoc crimen quantumcumque graue sit, & scandalosum, non inducit ipso iure hanc poenam, sed est imponenda per iudicem. At priusquam haec poena a iudice imponatur, monendus est clericus: quod si monitus non se abstinuerit, tertia parte fractuum, obuentioem, ac prouentum beneficiorum quorumcumque, & pensionum ipso facto priuatur, quae fabricae Ecclesiae, aut alteri pio loco arbitrio Episcopi applicentur: si vero in delicto eorum cum eadem, vel alia femina perseverans secundae monitioni adhuc non paruerit, non tantum fractus omnes, ac prouentus suorum beneficiorum, & pensiones eo ipso amittit, qui praedictis locis applicentur, sed etiam a beneficiorum ipsorum administratione, quoad Ordinatus etiam vti Sedis Apostolicae delegatus arbitrabitur, suspenditur. Et si ita suspensus nihilominus eas non expellat, aut cum illis etiam versetur, tunc beneficiis, portionibus, ac officiis, & pensionibus quibuscumque Ecclesiasticis perpetuo priuatur, &c. sic Trident. sess. 25. c. 14. de reform. Concubitus delicti continuationem petit. Item ad hanc poenam debet delinquens esse tunc monitus, *et quisquam. et c. si autem. De cohabit. clericor. et mulier.* Verum si iudex in sua praesentia delinquentem moneat, vnica monitio triax aequalet, ex *rex. in leg. 2. Cod. quomodo et quando iudex. et c.*

Haec autem procedunt de concubitu cum ea, quae nullo vinculo consanguinitatis, affinitatis, vel religionis ligata est. Nam si aliquam ex his circumstantiis habeat, non est necessario supradictis oido seruandus, sed deponi poterit, & beneficiis priuati, vt latius Gutier. *can. quall. lib. 2. c. 7. a n. 13.*

23 Decimum tertium crimen priuationem inducens est fo-

domia: sed non inducit illam ipso iure, sed per sententiam clericis de excessibus praetoribus deiciatur a clero. Bernard. Daza. *pract. cap. 80. alias 86. Staphileus rj. de variis modis vacat. 6. quando quis veniat priuandus beneficio. num. 4. Azor. 2. lib. 7. cap. 18. quest. vlt. Garc. 11. p. cap. 10. num. 102. Et constitutio tamen 70. Pij V. beneficiis ipso iure priuati sunt hoc crimen exercentes, quod verum exercentes, indicat vsum, & consuetudinem, ac prouide in vno, vel altero concubitus locum non habet, vt ex Azor. Garcia, & aliis ab eo relatis constat, imo neque in hac parte videtur haec constitutio recepta. Cuius vero pollutionis, bestialitatis, & similibus, est dignum sit priuatione beneficiorum, non tamen ipso iure illam irrogat.*

24 Pro complemento eorum quae dicta sunt, inquires quo loco beneficia vacare censenda sunt, quae per delictum vacant?

Breuitus respondeo, si delictum vacationem inducit ipso iure eo loco beneficia vacare, quod delictum commissum est; quia tunc est formalis causa vacationis: si vero delictum ipso iure vacationem non inducit, sed per sententiam, ubi sententia delictiua pronuntiata fuerit, ibi est censenda vacatio.

§. IX.

Qualiter beneficium extinguatur, supprimatur possit.

- 1 Quae sit beneficii suppressio, & quae causa ad illam requiratur.
- 2 Episcopus cum consensu capituli hanc suppressionem facere potest.
- 3 Quae requirantur ad hanc diminutionem.
- 4 Mensa Episcopali, aut capitulari non potest Episcopus applicare beneficia suppressa.
- 5 Quid dicendum in praebendis, quarum numerus a Sede Apostolica confirmatus est.

1 Saepè conueniens est beneficia ad minorem numerum reducere, eo quod redditus tenuis sint, & insufficientes ad beneficiarios honeste alendos; illa ergo reductio vocatur beneficii extinctio, & suppressio; quia exinde beneficium non est, sed eius redditus ad vsum aliorum beneficiorum applicantur.

Debet autem ad hanc suppressionem, & reductionem legitima causa intercedere; cap. ex parte de constitutionibus. quae vbi alia est, nisi prouentuum diminutio: si namque probatum non fuerit redditus ita diminutos esse, vt insufficientes sint ad beneficiarios honeste alendos, cultumque diuinum rite peragendum, nequaquam poterit alius a Pontifice numerum beneficiorum minuere: sic Augusti. Barboza 3. p. de potest. Episc. alleg. 67. n. 5. cum Felin. in cap. consuetudines, num. 1. de re script.

2 Posita vero, & probata haec fructuum diminutio potest Episcopus cum capituli consensu in cathedralibus Ecclesiis, & Collegiatis insignibus praebendas ad paciore numerum reducere, vt distributiones augeantur, cap. cum accessisset, de consuetudine. & ibi Abbas n. 4. & 9. Felin. n. 17. Decius n. 43. Azor. 2. p. in sit. mor. lib. 6. cap. 30. quest. 12. Garcia 11. p. de tem. c. 1. num. 2. Barboza alleg. 67. n. 1. Nominis Episcopi (vbi Episcopus comprehenditur: neque enim Abbati exemplo habentur) iudicium ordinarij, & quasi Episcopalem licet cum consensu sui capituli praebendarum numerum in distributiones quotidianas infundendum diminueret: id enim Episcopus rationatum est a Trident. sess. 24. cap. 15. de reformat. & decium refert Barboza, ibi n. 2. & 5. allegat. 67. num. 4. Capitulum vero, cuius consensus expostulatur, est tum Cathedralis Ecclesiae, clem. 2. de rebus Ecclesiae non alienandis, cum illius Ecclesiae in qua praebenda supprimi debet: sic Barboza refert decium a facta congregatione. Hic capituli consensus potest post diminutionem interuenire: quia in eius gratiam caueat expostulatus Stephan. Gratian. *disceptat. forens. c. 278. n. 30.* Quare nullus poterit nullitatem vnionis ob defectum huius consensus opposere, cum solum capitulo id concedatur: sic Gratian. *supra. Barboza in remissionibus. concil. dicto cap. 15.*

3 Vt ergo hanc potestatem diminuendi praebendas Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiarum insignium ad distributionum augmentum, Episcopus exerceat, debet consistere non potuisse aliquot simplicia beneficia eis vnire. Nam Trident. sess. 24. c. 15. de reformat. hoc remedium prius tentandum esse decreuit, vt colligitur ex illis verbis, *vel si hae ratione* (scilicet per vnionem aliquorum beneficiorum simplicium) *provideri non possit aliquibus ex iis suppressis, &c.* Deinde debet interuenire patronorum consensus, si praebendae sint de iure patronatus laicorum. Et praeterea fructus praebendarum praebendi sunt esse ita tenues, vt nequaquam ex illis reuera pars deduci possit pro quotidianis distributionibus. Alias non potest Episcopus supprimere praebendas pro augendis distributionibus quotidianis, sed necessitas vbi debet remedium praecripto a Trident. sess. 21. cap. 3. de reformat. Pro fabrica vero Ecclesiae, aliorumque piorum operum potest Episcopus si iusta causa intercedat beneficia simplicia, aialique

aliasque prebendas supprimere. Azor. 2. p. lib. 6. c. 30. q. ult. & con-

4. Namquam tamen licet Episcopo mensa Episcopali, aut cap-

5. Difficultas vero est an in prebendis, quarum numerus à Sede

Videtur posse, quia potest non obstante confirmatione apo-

Adterum tamen si confirmatio Apostolica prebendarum expedi-

Vetum si post confirmationem Apostolicam, & cum decreto

§. X.

Qualiter beneficia dismembrari diuidique possint.

- 1. Quid sit dismembratio, & qualiter facienda est.
2. Non possunt parochiales fructus dismembrari, ut simplici
3. Quid sit beneficiorum diuisio, & qualiter permittatur.
4. Que sit causa honestans diuisionem.
5. Consensus Rectoris non requiritur.
6. A decreto diuisionis, & erectionis appellari potest.
7. Parochus constitutus debet prouideri ex obuentionibus paro-

1. Dismembratio est separatio aliquorum fructuum, & red-

2. Aduertendum tamen est non posse Episcopum parochiales

3. Dismembrationi vicina est beneficiorum diuisio; quæ in eo

rochiali plures parochiales ex vno canonicatu duplex canonica-

4. Sed inquires, quæ causa censetur rationabilis, & honesta

Hinc fit non esse sufficientem causam beneficia diuidendi, quod

5. Consensus Rectoris cuius est beneficium diuidendum, non

6. Poterit tamen Rector, & parochiani à decreto diuisionis, &

7. Parochus constitutus prouideri debet ex obuentionibus